

KOMÁDI ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOMÁDI, HORTHY MIKLÓS-ÚJ. 108. SZ.

II. ÉVFOLYAM — 32. SZÁM.
KOMÁDI, 1934. augusztus hó 5.

ELŐFIZETÉSI DÍJ 1 ÉVRE 5 PENGŐ.
FÉLÉVRE 2'60 P. — NEGYEDÉVRE 1'30 P.
EGYESSZÁMÁRA 10 FILL.

A nemzeti gondolat jegyében

Irta: Takács Ferencz.

Gömbös Gyula kormányelnök két esztendővel ezelőtt új lökést adott a magyar kultúrpolitika fejlődésének. Szétszakította az elmúlt század, de még inkább a hetvenes évek beidegződött és azóta is uralkodó romantikus, ál-hagyományok kisüstitjében párolt kulturánk ósdi fonálát. Hadat üzent a multakon hervadozó trespedesnek, ránk tapadt kulturszenynek, salaknak, harmincmillió magyaros kiszólásnak, jelszavak tucatáru tömkelegének és mindazoknak, melyek a pusztulásba rohanó nemzet testére ráakódtak, megkapaszkodtak.

Lehet, hogy történelmi kényszer, hogy szükségyszerűség dobta le súlyedő hajónk fedélzetére annak a gondolatnak óriási kötelét, amely gondolat máról holnapra élette varázsolta a magyarság képét. Lehet hivatkozni arra, hogy végveszélyben még eddig mindig a magyar mellé állott a Teremtő, a gyógyuló beteg mellett megsokasodnak a doktorok. De magát a tényt, hogy gyógyulunk, hogy egyre derültebben jön, meg a nap fejünk felett, a jelen történelméből kisikkasztani nem lehet. Valamint azt se lehet agyonbeszélni, külön magyarázni, bizonyítani, hogy Gömbös Gyulának kellett jönni, születni, lenni, hogy a multak bűne alatt összerokadt, leomlott kulturbástyák tövén új falak emelkedjenek az eljövendő századok elé.

Néha a köztudatban, vagy a sajtóban végig száguld egy-egy nekibuzdulás, hogy nincs sajtószabadság, titkos a gyülekezés és vajmi kevés polgár mondhatja meg szabadon, őszintén a véleményét. Evvel

Dr. Szilágyi Lajos megyénk főispánja községünkben szombaton délután öt órakor tájékoztatta a gazdaközönséget a kormány által eddig kiadott és az ezután kiadandó rendelkezésekről, amiről következő számunkban részletesen fogunk beszámolni.

A magyarság tragédiája

A nyugati kultúra bizonyos vonatkozásban mindig veszedelmet jelentett a magyarságra. A szent-istváni kereszténység erőszakos terjesztésével jelentkezett először ez a veszedelem, mert a magyarság lelkeségétől és véralkatától teljesen elütő kultúra és világnézet csiráit ültette át a honi földre. Pedig az ősmagyarság sokkal előbb kapta meg a kereszténységet a keleti egyháztól, mint az ezredik évben nyugati kultúrát diktáló nyugati törzsek. Az ősmagyarság kereszténységét Bizánc sugározta ki a magyarságra és azokra a népcsoportokra, melyek hatalmi, kereskedelmi, erkölcsi közöségben éltek az akkori hatalmas birodalommal. Nyilvánvaló, hogy a bizánci kultúrközösséghez tartozott az a néptörzsek is, amely a nép-

vándorlás első hullámaiból maradt itt a Duna-Tisza táján, a roppant Szarmata néparadat egyik törzse. Marjalaki szerint a nyolc-kilencszáz évvel később Árpádék által megalkotott magyar birodalom kulturát, nyelvet adó fundamentuma.

A népvándorlás kitűnt hullámvérései sietették a keleti egyház bukását. Néhány évszázados ragyogás után összedől az egyház, de a romok összeroppanásából a nagy-szláv gondolat indult útnak, amely gondolatból hamarosan kiobbant a nagyszerb és nagyromán gondolat. Úgy látszott, hogy a szlávizmus az utolsó cárok alatt érte el delelőjét és a bolsevizmussal mintha csödbe került volna. De ma már a Sztalinék „proletáruralma” éppen annyira szláv és nemzeti, mint amenny-

nyire germán és nemzeti a Hitlerék agitációja, horvát a Radics halála, szerb az a bizonyos pisztolylövés és román a román tisztí összeesküvések és a királyi erdők égése. A szláv kérdés, mint nagy fekete árnyék, itt maradt Európa felett. Félelmesen nő, lobog ez az árnyék és hűséggel követi nyomon a másik ikertestvér: a nagyszerb és nagyromán gondolat. Ezekben él, ezekben lobog a keleti egyház népeket, nemzeteket nevelő, mentő, formáló ereje és hivatása.

Az ősmagyarság is élte, ápolta a bizánci gondolatot, de az Árpád birodalomalkotó géniusza előt meg-hódolt, fejet hajtott, hogy később, Szent István alatt, véren, tűzön át, de mégis hűbérese, vazallusa legyen a nyugatról betört egyetemesebben

szemben aztán az igazság az, hogy tán az elmúlt ötven évben nem volt annyi gyűlés, beszéd, szónoklat nagy Magyarországon, mint utolsó pár év alatt a csonkaországban. A parasztság, aki eddig csak a mások szájából leste a szót manapság kész szónokokat, politikusokat állít ki sorai közül. Írók, festők, művészek soha nem járt színben és csapáson járnak, az aztán nem egészen a gazdasági krízis bűne, hogy mégis van művésznomoruság. Csak természetes, hogy anyagi jobblétet feltétlenül kell, hogy megelőzze a szellemi megfrissülés.

Ez a szellemi megifjodás szemünk előtt, máról holnapra történik. A művészet fogalmával egysíkba kezd illeszkedni a napi politika, mint ahova való is. Az ellenzéki mozgalmak tisztázódtak, zárt sorokban sorakoznak fel a nemzeti gondolat mellett. Szinte lázas vetélkedéssé nemesül a verseny, menteni építeni,

hogy az Európán keresztül dübörgő idők ne találjanak bennünket készületlenül. Megy az építőmunka minden vonalon.

Erre az építőmunkára támaszkodik mindaz a temérdek gyökér, szál, amely úgy hálózta be a magyarok által lakott területeket, mint ahogy valamely élő test egészét átszövi az idegek hálózata.

Ezek a kapcsok, szálak kezdik kinyújtani ma még vékonyka ujjaikat a legtávolabbi falúig és közel van az idő, amikor a legkisebb tanyaház is felzárkózik ezeknek nyomán a nemzet egyetemes vérkeringésébe. Nem csak a termelés és fogyasztás mérlegén, hanem közös lelkeségbe ágyazódik és közös frontot vesz létünk, jövendők igazáért.

Valóban, két évvel ezelőtt még anarkia szaggatta darabokra a nemzeti lélek nagy tömegét. Ádáz tolongás, tülekedés között keresték a pártok, egyének az ebből a válságból kivezető utat, már-már

úgy volt, hogy annyira teljes sé tökélesedett a zürzavar hogy apró pártharcokban, meddő szócsatákban végkép kimerül a nemzeti gondolat. A tömegek lemaradtak, elszakadtak a nemzeti fogalom géniusz fogalmától. Szabad préda gyanánt néztek a multba, jelenbe, jövőbe; ki-ki kereste a maga peccsenyét vagy gesztenyét a legendai lesipuskás szerint. De pár év alatt diadalmas győzelemmel lezajlott a lelkek forradalma és új élő, eleven gondolatot tenyésztett ki ez a forradalom, a népi kultúra a nemzet kincse és annak szerves egésze. Mint ilyen, szent és a nemzeti géniusz megbonthatatlan nagyságának védelme alá tartozik ez a szentség. Gátak, hidak épülnek ennek a jegyében társadalmunk rétegei között levő szakadékokra és ezen keresztül egyetemesen megyünk haladunk a nagy tervek, célok megvalósulása felé.

emberibb keresztyénségnek. Ezzel végképp elszakadt a magyarság a bizánci gondolatban élő népek sorsközösségétől.

Hogy mennyire nyűgnek bizonyult évszázadok alatt a nyugati kultúra a magyarság nyakán, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Bakócz Tamás, ez a nagy lehetőségekre érdemes főpap, rengeteg erőfeszítés árán akarta visszaállítani a keleti császárságot. Vissza akarta fordítani keletre a magyarság arcát és hatalmi, vezető szerepet adni a bizánci népek fejlődésében. A terv elbukott, de nem a „parasztfordalom”, se nem a Dózsa „kicsinyesség”, hanem elbukott az ekkorra nyugatról beözönlött főurak, főpapok minden nemzeti megmozdulás elleni gyűlöletén és aknamunkáján. Százezer színmagyarnak, nemesnek, parasztnak, papnak, diáknak fulladt bele saját vérebe az élete a nyugati humanizmus jegyében és az így vért vett, anarkiába tévedt magyarságban mégis annyira benne maradt a nyugattól való elszakadás vágya, hogy a nagy csőd után menten fellángolt a reformáció. Ha úgy nem sikerült, majd sikerül így. Nem az agyonvert, kiúszorázott parasztság csinálta meg egyedül a reformációt, bármennyire is benne élt egyébként, hanem a vidéki papok segítségével s a földesurakkal. Akik érezték, látták, hogy a régi csapáson menthetetlenül el fog pusztulni a magyarság. Elfogadni mindent, ami nem nyugat. Szabad utat nyitni a sóvárgó léleknek és kitérni a régi mezők felé a fejlődés kapuját. Arról aztán a magyarság nem tehetett, hogy Kálvin nem keletre indult útnak, hanem a párizsi akadémiából. Kegyetlen volt ez az ironia.

Néha keresztül nyílt a magyar ugaron egy-egy kiáltás, néha feldübörgött a figyelmeztetés, de aztán minden belezápujt annak a szemüvegnek a talmi csillogásu keretébe, amely úgy nézett vissza a Bizánc árnyékában lemaradt népekre, mint sötét színekben hentergő egzotikumra. Néha megütötte a magyarság fülét egy-egy hang, egy-egy szimfónia, amely az elmaradt népeknek volt a nemzeti indulója. Tüntetőleg füttyörészünk, ha fegyverek zaja zsvajgott keresztül a Vaskapun. Balkán? Semmi. Fröstökre beszélünk Belgrádba és Úszkubben leszünk, mire itthon, a győzedelmes országban estével kondul a harangszó. Mi vagyunk az örök, a nép, mi vagyunk a dicső nyugati kultúra kapuja. És történt: hogy egész Európa táncolt a szerb nemzeti öntudat szuronyának hegyén és Románia osztotta a kártyát akkor, mikor rászakadt a Dunamedencére a sorsjáték láza. Pedig, mint az utolsó láptűz, úgy zokogott fel Ady a háboru előjelezésében a magyar, szerb és románbanat miatt. Aztán belefulladt minden remény, minden sírás a világháboru véres tévedéseibe.

A háboru a bizánci gondolatot igazolta.

A magyarság szétzilálva, megépeve, itt áll kelet és nyugat közt. Ezer éves mostohaság ácsolta meg számára ezt a küszöb szerepet. Egyik oldalon ostromolja minden faji tehetetlenségével és falánkságával nyugat hullámvérése és másik oldalon kelet kopogtat komolyan, figyelmeztetőn és a küszöb felett pedig az idő órája megy, halad kényelmesen. Ezer év tanubizonyossága rá, hogy nyugatba

élve beleolvadni meddő és baromi erőlködés, visszamasirozni keletre, a bizánci gondolathoz immár lehetetlenség. Ezer év boruja, kinja mosott, laposott a magyarság számára harmadik utat: ez az út lett volna a magyarság számára annak sajátosan faji adottságainak felhasználásával magyar és nemzeti kultúra megmentése.

Ezer éves ez a gondolat és ezt a gondolatot építgették mindazok, akik a magyarság nemzeti elhivatottságának letéteményesei voltak. A régmúlt századokban tüzzel, vassal, de Bessenyei óta a betű, a szellem fegyverével. Az igazak oldalán roppant erőfeszítéssel munkálkodott a maroknyi magyar, a másik oldalon léhán sütkéreztek a „nagyok” a „beérkezettek, abban a minden-nel megalkuvó verőlényben, amit a nyugatról lengedező elismerés engedményezett. Utóbbi maroknyivá zúzta szét a magyar jelent, de az előbbi hite, akarata se bírt gyökeret adni, nem tudott a nemzet közkinésévé lenni. És ez lett a magyarság második tragédiája. Mert álló víz, belagított tó csupán minden fajtaért író, siró nagyság élő vagy rég megholtak a kultusza mindaddig, míg át nem szivárog ez a kultusz a nemzet egyetemes vérkeringésébe. Szinte szervezatként kell felsorakoznia a nemzet egyetemességének a nemzeti kultusz hátamögött.

Megirnivaló dolog, hogy élnek legnagyobbaink a nép legmélyebb rétegeiben a vasutastól kezdve a kisbíróig. Csokonai abban az írásában él, amit nem is ő írt meg. A „Csokonai írás” melyben meg van jövendölve a világ vége. Petőfi: az örök talpramagyar. Léha dolgok ezek és könnyelműek. Szabad prédára dobása a nemzeti géniusz után kívánczó tömegek lelkeinek.

Amíg a bizánci gondolatban nagyok lehettünk volna, a nyugati gondolatban törpék maradtunk. Nem velünk született átok ez a törpesség, hanem olyan gyötrelmesen borult fejkünk fölé nyugatnak simogató keze, hogy szárbá szakadt, derékba tört minden magasra ívelő törekvés.

Kétségtelen, hogy a magyarságból is születtek volna emberek, akik a nyugat előtt is népek, nemzetek fölött állnak, lobognak, mint az elmúlt ezer év minden lépésének, minden útjának megvilágító fáklyái. Voltak, akiket, s melyeket, elismert kelet, nyugat egyaránt, de ezek a nagyok ha felemelkedtek is a magyarság dicsőségére minden népek teremtő ereje mellé, vagy fölé: mégse voltak magyarul nagyok, mégse vitték magukkal a magasságba fajtájuk minden erejét, erényét vagy bűnét: mert nagyok lettek ugyan, de előzetesen nem nyultak le a magyar mélybe. Úgy emelkedtek fel ezek a nagy magánosok, mint az egyiptomiak építő művészei. A halál szelével megihletett alkotásaik ma is állnak, tán lépést közelgő új ezer évek múlva is állnak, de hol van a nép, amely az alkotónak a követ adogatta? Hol van ennek a népnek parasztja, ura, rabszolgája? Hova lett a végtelenül művelt közép osztály? Semmi sincs. Csak futóhomok és a Nilus évenként szétboruló iszapja. Szárguldasban megtorpanó arabok, őriaró idegen katonák próbálgatják fegyvereik átütő erejét az alkotások arcán és a nyugati múzeumaiban kíváncsiak bab-

rálgatják ingyen, vagy csekély belépődíjért az ősi pólyából kicsüngő mumiák lábujját. Elvetélt szándéku gavallérok, megzavart álmu vénkisasszonyok zárandokolnak telehold idején az alkotások elé, de csak sakálók settenkednek lépteik nyomán. Se közel, se távolabb nincsen semmi. Mert nép nélkül, élő nép nélkül minden semmi.

Aminthogy az egyiptomi bámulatosan magas alkotóművészet nem volt élő nép élő művésze, épp úgy nem tudott a magyar földön kitenyésződött művészet, kultúra se lenni az egyetemes magyarság közkinésévé. Nép és kultúra egymással merőben ellenkező fogalom maradt. Egyik oldalon erkölcsi elcsúszás fejlődött az egyén, az érdek, a levés kultúrája, a másik oldalon pedig az ősi füstben, az ősi rongyban vegetál az ősi fajta, és idegenül, kétségbeesve néz fel a körülről épülő, emelkedő, de a pusztulás árnyékát teregető roppant alkotásokra.

Valóban, Bessenyei óta egyre tudatosabban keresi a magyarság azt a harmadik utat, amely kelet és nyugat közt újabb ezer évre biztosítja a magyarság létezését. Soha, mióta a csomó írással íródik a magyar történelem egészen a szedőgépig, nem volt még ennyire sürgős a keresés láza, mint ma. A töresésnek ebben a megszentült lázában diadalmasan harsan fel a bizonyosság: imé, kézen fekszik ennek az útnak a lehetősége. A tömegek immár szinte szepjühozzák a kultúrát, a zenét, a gépet, a szepet, a szél ellen fordítható háztetőt és az estélyi világitást. Az elfáradt és elfogyott történelmi erők helyett itt áll az utolsó rend, az utolsó, egymást öröklőn pótolni tudó tartalék a vártán, hogy átvegye az első, a nagyok, a szentek örökét. Készen áll a ma még romlatlan parasztság, hogy új, friss életet fakasz-

szon, történelmet csináljon az elavult, holtravesszőzött, agyonpohárköszöntözött nemzeti géniuszból.

Multunk őszinte, becsületes megismerése nélkül sántít a jelen és egészen bizonyosan, nincs jövőnk. Multunk betyár szomorúsága Ady-n keresztül ütközött ki legélesebben. Hiába robbant szét Ady élete, lelke a magyar égen, az égő, izzó, fénycsóvák fáradtan, kihülve hulltak, kopogtak le a szerkesztőségek, egyetemek, iskolák minden lángolást megfojtó falán. Minden hiabavaló volt: mert nem indult meg a vidék, az igazi magyarság megszervezése tudatosan, a nemzet egyetemességét, annak lelkét, kultúráját, művészetét adva az Ady lángolása jegyében. Az Adyért szóló lelkesedés, nagyság, szépet akarás belefullt, ahogy egyenként jöttek, szállingóztak ki Pestről az emberré érett fiatalok orvosnak, ügyvédnek, vagy gazdának. Ideig, óráig, lelkükben lobogott még a nagy, pesti lángolás, de hogy meglátták az első fakó szekeret baktatni az ablak alatt, menten kámforra csavarodott ez a lángolás. Hiába, könnyebb és egyénibb volt úrnak és független magyarnak lenni.

A nagy harc utolsó tartaléka: a parasztság. Csak természetes és a dolgok legmélyéről való, hogy a melyik pillanatban a parasztság helyet követelt magának a vártán: közkatoná sorból menten előlépett legalábbis őrmesteri rangba. Mászóval nemcsak fogyasztója lett az új, a régi sírok hátán kivirágzott magyar kultúrának, hanem termelője is. Ennek a termelőnek útját a Benedek Péterek, Sinka Pisták, Veres Péterek mutatják... Avagy a Sinka Pista keményre fogott ökléből hulljon porba a lant és száján nemüljön el a „Biblia, a Vers, a Vér”. Ne! Ne!!

Ezen a Biblián, ezen a Versen, Véréen keresztül törtet előre az új magyar szellem!

Szabó Pál.

HETI KRÓNIKA

Hindenburg német birodalmi elnök Neudeckben csütörtökön délelőtt meghalt. Politikai végrendeletében Németország vezetését Hitlerre hagyományozta. Kifejezi bizalmát Hitler iránt és hangulyozza, hogy Hitler bebizonyította vezéri képességeit. A végrendelet befejezése: Egész életemben monarchista voltam, és meg vagyok győződve, hogy a német nép számára állandó kormányforma képen a monarchia a legalkalmasabb. Hindenburg a történelmi idők történelmi alakja volt. Történelmet csinált a világháboru véres csatáerein és a német nemzetépítés munkájában. A híres tannenbergi győzelemmel mely legendás hőssé avatta, egy nemzet hitét és bizalmát nyerte el.

Pappent a német birodalmi kormány osztrák követté nevezte ki. Hitler a megbízó

levél átadásakor kijelentette, hogy felelőséggel egyedül neki Hitlernek tartozik.

Dollfuss osztrák kancellár gyilkosságait Panetta Ottót és Hollzweber Ferencet, akit hazaárulással vádoltak, kedden délután akasztófán kivégezték. Mindketten „Éljen Hitler” kiáltással az ajkán haltak meg. Panetta a bűnpöre tárgyalásán kijelentette, hogy mint ember sajnálja tettét és nem ölési szándékból cselekedett és kérte, hogy erről Dollfuss feleségét értesítsék. Ausztriában a rend helyre állott. Dollfuss utóda a 37 éves Dr Kurt Schuschnigg kancellár.

Az Egységespárt kereskedő csoportja 24 tagu vezetéséggel megalakult és annak országos elnököt választ.

A sziámi királyi pár tiztagu kíséretével folyó hó 7-én érkezik Budapestre, a pályaudvaron Horthy Miklós kor-

mányzó és felesége fogadja. Az ünnepélyes fogadtatáson megjelenik a kormány valamennyi tagja. A királyi pár hivatalosan három napot tölt Magyarországon, de tartózkodásukat előre láthatólag 7-8

nappal meghosszabbítják.

A Japán kormány tekintettel a rendkívüli nemzetközi helyzetre augusztus 1-15 ig nagy tengeri hadgyakorlatokat rendelt el.

Kis riport a nagy Juliushól

Vasárnap. 1934. július 29.

— Milyen érdekes, hogy én sose oda érek el, ahova tulajdonképpen elindulok. Jókora reggel még ilyen volt az útirány: Doboz mellett görög földet át Gyula. S mire ceruzára kerül a sor, ilyen formán írom: Fehérhát. Megjegyzem ez a név nem épen földi a valóság, mert ez nem is fehér s csak valamivel göresőbb mint a Gandhi két sovány válla. S ha én mindég szerettem a folyót, a vizet, úgy ezt itt is megkapom. Annyira csak a különbség: ez itt nem természetes, ásva van. Amíg megyek, az jár a fejemben, hogy milyen ügyes és bölcs itt minálunk minden: nyolcvan-százholdnyi területéről lecsapoljuka vizet... gölya gém, vizibika menjenek a fenébe, kell a föld... amit kiástak a hátból, no, hát az micsoda?

Semmi egyéb, min két magas part. Sovány kaszálóval; kiszáradt meder, ami szomszéd, mint egy falusi kántor és repedt, mint a kendernyövek sarka.

Megyek. Kis szelek hancuroznak s az égen felhők kariztolnak keresztül, mint egy titáni kék csészeben a zsendiceturo. Egy kis ember jön kaszával, kék gatyában — a kosárban csuka van. A felhők úsznak, a kicsi jön.

— Mit visz? A kicsi köszön, néz Jó napot — köszönök neki, — pislog és bmondja, hogy csukát

fogtak.

— Nagyok — mondja — Jó lesz! — és nevet.

Látszik rajta, hogy most boldog, mintha Mátyás király vargája lenne. Hív, hogy nézzem a csukafogást. Mesziről kendő piroslik: két csipkebokor, három fűzfa s azon túl tilos vadászterület... Ügylátszik, az asszony is dolgozik.

A kicsi szinte fut mellettem a kosárral, Kossuth kalapban. Úgy néz ki, mint egy mezei Dollfuss, Szuszog és egy szuszra mondja, hogy tegnap kilenc libáját lefoglalták. — Ó káromkodott, de azok csak irtak.

— Hány a gyerek? — kérdelem — Négy — Most azok is ott vannak bent a „sátángödörben” és csukát keresnek.

— „Sátángödör”? mi az?

— Ahogy kiszárad a csatorna, néhol pocsolya marad, ezt hívjuk úgy.

Mire odaérünk, az asszony szedi össze a csukákat. Mogolvasom. Összesen tíz. A négy gyereken ragyog a szutyok. Kettő közülök röszét szed össze a csukasítéshez. Tépettek elhagyatottak s a csontjainkon ott lapul a másfél hold O.F.B, föld minden elpuskázott parasztemtése.

A család pakol, köszön és indul Elöl a kis Dollfuss. A napból ragyogás csurog, én állok. Balról fa,

és jobbról: piros kendő, asszony, gyerek, rőzse, kék ég, Kossuth kalap és... és estére csuka sült.

Ahogy utánuk nézek, úgy tesszik nekem, hogy új magyar nomádok pogány kalandokról futnak Békes mezőin...

En tovább megyek. Elöttem a széles legelő, utánam összeharagusznak a felhők — lehet, hogy kidől a zsendiceturo. Semmikép. A szememet üti a ragyogás. Negyedórát megyek még, aztán tanyára lelek.

Nem is kell keresni, hogy kinek is köszönjek: kinn ülnek heten a tanya előtt. Furcsa kép. A tanya-épület kerek, elől két hosszukás ablak, a két szem, a két ablak között az ajtó, az orr, a tetőzet barnult szalma hegyesre építve — ez a sapka. Az egész úgy fest, mint egy keleti kozák fej, amit disznek a mezőkre preparált a magyar nyár Balról kút, mellette faragott címerfa s a címerfán az a pár csorba tejes köcsög úgy tűnik, mint a Budapestről kitagadott, nagyszájú milimárik Mondom az emberek heten vannak. Elöttük dinnye, egy falócán meg kenyér, mellette könyv. Szívesen adnak egy pohár vizet. Amikor érdeklődök, hogy milyen a sorsuk, az öreg Cser azt mondja, hogy beütött közéjük az úri világ.

— Egészsap köpjük a köveket a piacon — mondja — csak úgy, mint a pestiek a Dunakorzón. Fene Jó világ. Ez már aztán a demokrácia.

— Mi ez? veszem elő a zsótárforma könyvet. — Belül a földel alatt avatag kéziratfüzet.

Talán valami öregias?

Az a: Csokonai irás —

— Fenét!... Hogy lehet az?... Igaz, szép és jó ez a vén mese. Fordítom a lapot, alig lehetbetűzni Ezt olvasom:

... "Szegénynek, gazdagnak rossz sorsa léssen Aklok füstölnek támadó vészben. A lakhelyeknek is minden szűzít... sok kártékony navallák úzik..."

— Ez Csokonai? — kérdelem — ez?! Az öreg elmondja, hogy Csokonai három évig aludt egyhuzamban.

— Sok mindet álmódott az — mondja — És „kötő” volt.

Nem mondom neki semmit, miért tépjük ki belőlük a mesét. A mese jó, a mese ringat, ha hazug is. Így mégis-mégis azt tudják; „Kötő” volt az a Csokonai. Ez az irás valami ártatlan borisszáé, kit ki tudja mikor de kikezdett mégis a kántálás „nyavallája” az biztos.

— Hát egyebet tudnak e felőle — Elmondják, hogy semmit.

— No, lássák, ez a maguk legnagyobb „nyavallája” — mondom nekik — Ők nevetnek — Tul rajtuk elébem remeg egy kép. Az, hogy nevet az egész pedagógiánk az egész népművelésünk, nevetnek a kulturházak, nevetnek a honatyák, nevetnek az öreg kalendáriumok, nevet a Pesti Hirlap olcsó regénytára, csak a legelő nem nevet. Az félelmes és mély, mint a Csokonai sirja.

Az öreg szeli a dinnyét, eszik azt kérde ki vagyok.

A Csokonai unokája... nem hiszi?

Rázza a fejét, harap, nyel... és persze, hogy nem hiszi.

Elborulva néz a tarlok felé, a többiek gyanakodnak. Sejttem mit gondolkod, mert úgy néznek, mintha én találtam volna ki a földbirtok-reformot.

Egy asszony jön, csupaszkarral, kivágott ingvállban. A szoknyája kurta s térdig ér. A szél fú, a milimárik dudálnak. A címerfa áll, a füvek szelidek: két út fut innen jobbra, meg balra, a föld hű és öreg s hangulatokba öltöztette a vasárnap délután. Csak az asszony fiatal, merész, bátor...

Amikor messziről még visszaneztek rájuk, látom, hogy összehajolnak, tanakodnak. Valahogy ez úgy tűnik, mintha egy évezreddel ezelőtt. — Meotisz bolyongó vadászai egy utolsó, misztikus tűzaldozatra készülnének Etelküzében...

Sinka István.

Boldizsár bajba keveredik

Irta: Szabó Pál.

Már akkor észrevette, hogy baj van a lábával, mikor a templomból kifelé menet valaki a sarkára taposott és a csizmája olyan nagyot recsent, de nem nézett volna hátra az egy világ-világért, csak fejével biccentett a papnak köszönésképp és kifordult a templomajtón. De le se nézett. Vallásos ember volt pedig és most mégis arra gondolt, hogy jobb a nagy bizonytalanság, mint a bizonytalan való. Mikor meglátta a perselyt a cinteremben, nagyobbakat lépett és lesietett a lépcsőn a többiek között.

A lelke legmélyén egyre nyilvánvalóbbá lett, hogy baj van, baj van. A féllábával mintha sekélyes vízben gázolna és olyan könnyű, olyan hűs a bokája körül valami... De az is lehet, hogy a féleszímába ma reggel nem húzott vót kapcát, mert most a lábására benne olyan luresán, de olyan ijesztően trombitál...

Agárdi komája odasomfordált mellé a templomudvaron, valamit titkolózva zsuporgatott a hóna alatt.

— Nizze csak komám, a templom közepén elhagyta kend a csizmája talpát. Mondom, én csak felveszem mán...

Vigyorgva húzta elő a talált holmit. Biz az csakugyan levált sarkastul, patkóstul, cakk-pakk.

Boldizsárnak majdnem kicsattant a szégyenlől az arca, de azért foghegyről kezdett beszélni vele:

— Vajjon! Csakugyan én hagytam vóna el?

— Csakis. Meglátszik a csizmájáról a komámnak. Mert, teszem azt, ha én hagytam vóna el, akkor meglátszana az én csizmámon, nem igaz?

Boldizsár iszonyodva fújálta az orrat.

— Az ám ni! Inyes a pokolra való, — nézett hatra és fanyalagva nyúlt a csizmatalp után.

Hóna alá csapta, nem köszönt a templom előtt senkinek, csak hazasietett. A gyerekek az utcán eleinte bámészkodva ódalogtak utána, majd csomóra verődtek s kiabálni kezdtek:

Egy fél csizma, egy fél csizmaszár. Egy fél csizma, egy fél csizmaszár.

Némi dallamos ritmust keverték bele s ez úgy hallott a vasárnapban, mintha egy antik óra billegetné sé-

tálóját a falu fölött.

Majdnem futva ment be az utcaajtón. Ahogy beért, úgy vágta földhöz a zsoltárt a pitvar közepén, csak úgy nyekkent. Dühösen nézegette a csizmatalpát, de odakondította azt is. Legyen már egyszer tisztába mindennel...

A felesége csipőre rakta mind a két kezét és neki átázkodott:

— Tán bolond kend, hé? Mondhatom, szép dolgokat tanult a templomba. Ilyesmiket prédikált a pap? — kelepelt, mint a veszedelem.

Boldizsár roppant elkeseredéssel állott az asszony előtt, hogy tudná ennek az értetlennek elmagyarázni az egészet, hogy megértse? Hogy tudja neki mondani szegénye sorsát? Szétmorzolt magában egy káromkodást és csak azt mondta:

— Ne haragits meg jobban, asszony! Látod, hogy elhagytam ezt a vacak csizmatalpát a templom közepén...

Az asszony nem birt magával, ahogy meglátta a szétment csizmából előbújt lábujját, hangosan röhögött.

— Hát miért nem hagytá ott? Így hozta végig magát az utcán? A templomban felveszi az egész világ szemeláttára...

— Hát utánam hozták, te nem érted?

— Kicsoda? — nevetett még jobban az asszony.

— Éreztem én, hogy ez a piszok Agárdi koma a sarkomra hágtott...

— De azt mondja már kend, hogy ki vette fel?

— Ki? Hát Agárdi koma.

— I-inyes, hogy az én Istenem

ákarhová tegye, ez holnapra telekürtöli vele a falut. Hogy a tályog egye is meg mán ezt a szegénységet, hogy ilyen ócska topánkába kék menni a szegény rongy embernek az Isten házába...

A gyerekek a szétpukkadzt zoltárleveleket szedegették össze a földön. Absólon, a kutya, némi undorodással bámulta a hűtlen csizmatalpot. Néhányszor ki is öltötte rá a nyelvét, majd megszagolta. Szétnézett előbb, azután szájába vette és kiiskolt vele az ajtón.

(Folytatjuk)

Makai József

községi vendéglőjében

a „Tiszazugi Bortermelők Pinceszövetkezete“

Kunszentmártoni cég

fajborai kerülnek kimérésre

Pillanatsfelvétel a Dunavölgyben

Az elmúlt hét elején végignyilat Európán az a hír, hogy a földkerekség legzseniálisabb és legkonstruktívabb forradalmára, Mussolini befejezett tény elé akarja állítani a nagyhatalmakat, a Habsburgok ausztriai uralmának helyreállításával.

Nagyobb nyomaték kedvéért kézenlétben tartja a Brenner hágo mellett a bécsi horogkeresztes lázadás idején mozgósított egyszáznegyvenezer főnyi hadsereget, a hozzá tartozó repülő rajokkal egyetemben. Lehet, bár nem valószínű, hogy ezt a hírt még meg fogják cáfolni, de

magát az égő problémát nem lehet többé megfojtani,

legfeljebb egész rövid és hangtalanul elfecsérelt időre letakarni. Viszont az is könnyen lehetséges, hogy mire ezek a sorok napvilágot látnak, már valóban befejezett tény lesz Habsburgi Ottó ausztriai császársága. Nem bizonyos. De napjainkban a lélegzet is gyorsabb a Dunavölgyben, mint máskori viharos időkben. És számolni kell azzal, hogy ennek a megoldásnak egyetlen komoly ellenzője lehet: Franciaország. No és természetesen

körömszakadtáig ellenzője Franciaország kullancsa, a Kis-antant.

És ellenzője Németország, de az Ő ellenzője most annyival inkább nem számít, mert tulajdonképpen az egész Habsburg-restauráció a nagy német terjeszkedés telhetetlen vágyainak útját óhajtja a Dunavölgy felé bevágni. Németországgal szemben legutóbb tanúsított félreérthetetlenül

őszinte és kemény magatartásával már megnyerte Mussolini a francia nép s a francia külpolitikusok bizalmát, sőt szeretetét,

a Habsburg restauráció céljának ilyenirányu beállításával pedig biztosítja a hivatalos Franciaországnak legalább is hallgatóságos beleegyezését. Nyílt hozzájárulást talán nem ad Páris, mert a francia-olasz meg egyezés előtt kötött különféle politikai és katonai szerződések, melylyekből a mostani helyzet szerint már kihullott a cél és a történelmi értelem, egyelőre formailag köti a kezét. De ugyanakkor tudja Franciaország, s ha eddig nem akarta volna tudni, látnia kellett a folytonos földrengésekkel megrongcsolt legutóbbi osztrák történelemből, hogy a mai helyzetben életképtelen Ausztriának két menekülő útja közül a

német csatlakozást csak úgy lehet megakadályozni, ha

Ausztria történelmi irányvonalát reális eszközökkel és lehetőségekkel visszautalják a Dunavölgy felé.

Ez pedig a dunavölgyi ezervonatkozású valóságok és beidegzettségek szerint csak a Habsburg-ág uralmának visszaállításával lehetséges. Igaz hogy ez olyan forradalmas eltorlódások perspektíváját nyitja meg a Duna vidékén, amellyel szemben teljeseu érthető a felpuffadt

létfalapjában megfámaott Kis-antantnak háborúra is kész fenyegetőzése.

Unalomig ismételt tény, hogy Franciaországnak pótolhatatlan szükség volt németország délkeleti sakkbantartása céljából a Kisantanttra mindaddig, míg Itáliával is komoly érdekellentétei voltak, és éppen ezért saját érdekeinek szemmel tartásával **kénytelen volt fegyveresen is ellenállni a kisantanttra haláles csapást jelentő Habsburg-restaurációnak.**

Ebből pedig nagyon érdekes következtetések vonhatók. Mussolini nem csinál elhamarkodot dolgot. Musso-

lini tudja, hogy a franciák igen okos emberek, és ha választhatnak Mussolini hatalmas Olaszországának immár közös érdekű barátsága és szövetsége meg a kisantant kétes értékű ragaszkodása között, bizonyára nem a kisantantot fogják választani. melynek veleszületett szervi gyöngeségéről bizonyára igen finom értesüléseik vannak. Ha tehát Franciaország csendes beleegyezéssel fogja szemlélni a bécsi-restaurációt ezzel a hallgatással

harsona szónál hangosabban jelenti ki, hogy a kisantantot feladta.

A kisantant pedig magára hagyva, nem meri megkockáztatni a francia hatalom árnyékában annyit hangoztatott háborus fenyegetőzéseit, ezzel a hatalmi bázis megsemmisülése mellett nagyhatalmosdít játszó életének utolsó presztízs-rongyát is elveszíti és

a bécsi császárkoronázás napján végérvényesen erkölcsi és történelmi hullá lesz belőle.

Azután majd sok minden történik. Mit lehessen tudni előre? Ez csak pillanatsfelvétel a Dunavölgyben, 1934-ben a világháború huszadik évfordulója táján.

—nes—

H I R E K

— **A csökmői arzén mérgezések nyomozása során kettős hitvesgyilkosságot lepleztek le.** Már a vizsgálat végzett a csökmői tömeges arzénmérgezés ek bonyolult bünszövedékével. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a múlt héten lezárta a vizsgálatot és az arzénügy százkilónyi iratai az ügyészségre kerültek. A vizsgálóbíró azonban még két exhumálást rendelt el. Ezek hátterében egy sötét családi dráma áll, amely megrendítőbb és borzalmasabb az eddigieknél, amelynek részleteit a nyomozás már csaknem tisztázta. Azonban ez nem áll összefüggésben az eddigi mérgezésekkel.

A múlt hó elején feljelentés érkezett a csökmői csendőrségre egy ottani gazdálkodó és egy özvegyasszony ellen, akik évek óta vadházasságban élnek. A feljelentés szerint a vadházastársak volt hitvestársai 1931-ben gyanus körülmények között hirtelen meghaltak, bár addig egészségesek voltak. A nyomozás során megdöbbentő kettős hitvesgyilkosság bontakozott ki.

A nyomozás szerint a meggyilkolt férfi és asszony hosszabb időn keresztül szerelmi viszonyt folytatott. Sokáig titokban maradt, de a megcsalt asszony végül is felfedezte és tudomására hozta a másik megcsalt férjnek is. Amikor gyanujuk beigazolódtott, borzalmas módját esztelték ki a bosszúnak.

A hűtlen férj névnapjára a megcsalt asszony meghívta a másik házaspárt vacsorára. Előzetesen természetesen már megállapodtak és a névnapon arzéneshort itattak a szerelmesekkel, akik harmadnapra nagy kinok közt meghaltak.

A gyilkosok utóbb összeköltöztek és a legutóbbi időkig is együtt éltek. A gyanúsítottak egyelőre még tagadnak és ártatlanságukat hangoztatják. A nyomozás során azonban súlyos terhelő adatok merültek fel, amelyek valószínűvé teszik, hogy a kettős hitvesgyilkosságot elkövették.

— **A Mezőgazdasági Kamara jeletése.** Az Országos Mezőgazdasági Kamara szombaton kiadott helyzetjelentésében megállapítja, hogy a védettségtörles iránti kérelmek száma jelentősen apadt. A Kamara szerint meg kellene adni a lehetőséget, hogy a gazdák a jövőben is kérhessék a védettséget, azok is akiket korábban törölték. A földárak nem mutatnak további csökkenést, de érdeklődés csak szőlőbirtok iránt tapasztalható. Ezeknek ára kissé emelkedett.

— **Esküvő.** Mernyik Kató Budapest és Grósz László Budapest, ma délelőtt 11 órakor esküsznek egymásnak örök hűséget a bethlen téri izr. templomban.

Hogy ne félj...

Kevély tüzekben öltözött

szavak

raját futtatom eléd az alkonyatban,

mikor már pillogva, lassan

elalszanak

rejtő lugasok között

a hüvös tekintetek...

Harangos, forró szivverésem

mondja így: Táncoljatok,

ő táncoljatok keringve, fájón és merészen

és titkosan, izzón suhogjatok

ti tüzek mezében öltözöttek,

míg kifáradtan el nem esik

a kettőnk szíve s az alkony világ

a fekete-piros szédületig...

... És mégis, ha látom, hogy vállad

megremeg:

hogy ne riadj, ne láss és ne félj:

lecsókolom

a szemed...

Barsi Dénes.

Itt a fűrdősaison

Nyári divatujdonságok nagy választékban.

Siessen beszerezni fűrdőruháját

Weisz Gyula

divatruházában Komádi.

Jegyzőbál. A komádi jegyzőbál a jegyzőárvaház javára folyó hó 12-én a községi nagyvendéglőben műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez, a próbák már nagyban folynak és az érdeklődés már a próbákon is olyan nagyméretű, hogy az erkölcsi és anyagi siker szinte biztosra vehető.

Vásároljunk
a
Hangyá-ban

a másikat és nincs az az eljárás, nincs az a gép, amelyik képes lenne az ilyen magot kitisztítani,

A lóherével fertőzött lucerna vagy lucerna-keverékes lóhere értékeknek jelentékeny részét elveszti, mert az ilyenekből tökéletes, más országokba kivihető vetőmagot előállítani nem lehet. Már pedig a nagypénzt, a jóarat a külföld adja. A magyar lucerna és lóheremag világhírű, arannyal egyenértékű valutákat kapunk érte.

Miután úgy a géptulajdonosoknak, mint a termelőknek egyformán azt kívánja az érdekük, hogy tiszta, keverékmentes, teljes értékű magot kapjanak, a kérdés megoldása nem nehéz.

Ott, ahol két gép van, a tulajdonosok megállapodhatnak egymás között abban, hogy egyikük az egyik, másikuk pedig a másik fajta magot csépelik. Két-három naponként aztán cserélhetnek. Ahol csak egy gép van, ott az egy napon csak egy fajta magot csépeljen. A gépet, illetve gépeket így is, minden változtatás alkalmával a leggondosabban ki kell tisztítani. Az üresen járatás, ahogy mondani szokták, kizárólag nem elég.

Aki pénzének nem ellensége, a jövőben nem fogja magtermését másfajta aprómag után csépelteni.

bihari.

Gazda tanácsadó

A lóhere és lucernamag cséplése.

A magtermésre hagyott lóhere (bodorka) és lucerna vágása nemcsakára megkezdődik és ez időszerevé teszi annak a panasznak a megvitatását, amely a vidék aprómagtermésének minősége ellen az utóbbi évek folyamán mindég erőteljesebben hangzott el. És pedig nem alaptalanul.

Az általánosan termelni szokott gazdasági, ipari és takarmánynövények között érték tekintetében a heremagfélék vezetnek. Vidékünkön a bíbor és fehérherét nem termelik, csupán a lóhere és lucerna termelése divik.

Mint az aránylag legtöbb pénzt adó, legértékesebb termék, úgy a lucerna mint a lóhere több gondot, helyesebben gondosságot érdemel, mint amennyit azokra az előző években fordítottak. A nem eléggé tisztított vetőmag felhasználása valamint a helytelen cséplés következtében az a helyzet adódott elő, hogy erről a vidékről származó magot csak kis minta alapján és nyomott áron lehetett eladni.

Nagyon kevés azoknak a termelőknek a száma, akik tökéletesen tisztított, államilag ólomzáró magokat vetnek el. Ez még érthető, mert hiszen a pénz kevés és az ilyen mag nagyon drága. Annál érthetlenebb azonban az a felfogás, amely különösen a kistermelők körében észlelhető és abban nyilvánul meg, hogy a felületesen rostált és

keveréket bőségesen tartalmazó mag is alkalmas az elvetésre, mert az idegen növény úgyis kipusztul. Hogy ez a feltevés teljes egészében sohasem válik valóra, bizonyára általános tapasztalat és mégis kevesen okulnak belőle.

Az aprómag termelés legnagyobb hibája a cséplésnél uralkodó rossz szokásban rejlik. Lucerna után lóherét és megfordítva gondolkodás nélkül engednek csépelni, pedig ez nem más mint kártevés úgy az egyénnek, mint a köznek. Az egyik fajta mag keveri, fertőzi

A terményértékesítés kulcsa a jó minőség

Az őszi export terménykiállítás jelentősége.

Az ez évben szeptember hónap végén Budapesten megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás — amely az első céltudatos magyar termény-exportkiállításunk — alap-gondolata az, hogy a minőségi árunak mindig van piaca.

Buzáink közül a jóminőségű buza-fajta termelésére ugyancsak az egész hazai buzaterület alkalmas. A külföldi gyengébb minőségű buzák feljavítására a magyar buza igen megfelelő. Az a gyengébb liszt, amelyet a jó magyar liszttel házasi-tanak össze, minden tekintetben jobb, sütésre alkalmasabb lesz. Ezt a bú-

zát keresik külföldön és ebből elég tud mezőgazdaságunk termelni.

Minden kiváló tulajdonság mellett mégis nehézségek vannak az értékesítések körül. Ennek oka pedig az értékesítés szervezetlenségében és megfelelő propaganda hiányában keresendő. Ezt lesz hivatva pótolni az idei mezőgazdasági kiállítás. A különböző buzafeleségeket úgy mutatja be a nyugati piacok képviselőinek, hogy a minták mellett az előzetes vizsgálatok eredményei dokumentálni fogják, hogy a sikértartalomtól kezdve egészen a téstában való viselkedéséig milyen

Hölgyek figyelmébe !!!

Dauer willen

6 hónapig tartó gép és villany nélküli

tartós ondolálás hat havi garanciával.

Báthory és Papp

úri és hölgyfodrász

BERETTYÓUJFALU

(Városház épület.)

Adler

nyomda

Berettyóújfalu.

mindenféle nyomtatványok a legolcsóbb árban.

tulajdonságokkal rendelkeznek. De megtudhatja az érdeklődő, hogy ebből vagy abból a mintából hol, mennyit és mennyiért vásárolhat? Együttal biztosítékot nyer aziránt, hogy azonos minőségű árut a következő években épügy beszerezhet. A külföldi kereslet és igények utasítást adnak termelőinknek, hogy milyen irányban kell gazdálkodásunkat átalakítani, vagy fejleszteni, hogy a terményeiket könnyen értékesíthessék.

A magyar gyümölcs és főzelék féléknek az európai piacokon még ugyancsak korlátlan lehetőségeik vannak. A nyugati államok főzelék- és gyümölcs importia a legutóbbi években körülbelül 2 milliárd pengőt tett ki. Ebből Magyarország csak 8 millió pengővel részesedett. Ha ezeket a számokat nézzük, akkor minden különösebb megfontolás nélkül megállapíthatjuk, hogy gyümölcs és főzelék azok a cikkek, amelyek termelését szinte korlátozás nélkül fokozhatjuk, mert elhelyezési lehetőségük minden mennyiségben biztosítható. Kormányzatunk

Zádor Márton cég nyári vására

Berettyóújfalu szenzációja!

Kiárusítási áron kerül eladásra minden tavaszi és nyári divatáru.

**Jó kasza
fél fáradság**

BLEYER

**minden Cséplési olajokban
darabért műszaki cikkekben
nagy raktár Raffia, rézgalic
jótáll legolcsóbban.**

minden eszközzel elősegíti egyrészt a termelés fokozását, másrészt állandóan munkálja a kiviteli lehetőségeket és bővíti azt.

Az őszi terménybemutatón minden jelentősebb gyümölcsstermelő vidékünk képviselve lesz. A Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete vidéki tagjainak kollektív kiállítása mellett az egyes termelők gyümölcsei is bemutatásra kerülnek egy-egy modernebb csomagolásban. Termelőink tanulmányozhatják, hogy hogyan kell a külföldi piacok számára praktikusán, mutatósan és olcsón csomagolni a gyümölcsöket, hogy azok szállítás közben ne törődjenek. Sokszor megtörténik, hogy a termelő áruját, bár a legszebb gyümölcs termelt, a helytelen csomagolás miatt vagy egyáltalán nem, vagy csak levonással veszik át a külföldi rendelők, mert a szállítás alatt igen sokat szenvedett. A bemutató rendezése külön tanfolyamot rendezett azok számára, akik az egyes gyümölcsstermő vidékeken a felküldendő mintákat összegyűjtik, amelyen megismertette velük a legújabb csomagolási eljárásokat. Így a bemutató látogató közönsége már a gyakorlatban fogja szemlélhetni, hogy hogyan kell hosszabb szállításra előkészíteni a gyümölcsöket. A magyar gyümölcs tulajdonságai elsőrangúak. Külföldön szívesen keresik és fogyasztják. Termelőinknek tehát arra kell törekedniük, hogy helyes csomagolással, tetszetős külsővel és épen érkezzenek meg azok a fogyasztóhoz.

Gyümölcsöt minden faluban termelnek, mégis csak igen kevés helyen kapható egészséges, kivételre alkalmas gyümölcs. E téren is értékes utbaigazításokkal fog a bemutató szolgálni. A közönség, főleg a termelők szakszerű csoportosításban megismerhetik, hogy az egyes vidékeken mely gyümölcsfajok termelése kívánatos a talaj, földrajzi fekvés és éghajlati viszonyok figyelembevételével. Ha kihasználjuk a magyar föld által nyújtott lehetőségeket, akkor egyöntetű, exportképes gyümölcsnek és általában speciális mezőgazdasági terményeknek termelésével igen nagy eredményeket érhetünk el.

Komádi Sósgyógyfürdő

Kitűnő hatású **reuma, csúz, ischiás** stb. megbetegedéseknél.

Minden igénynek megfelelően átalakítva és berendezve. (Kényelmes, olcsó vendégszobák, kitűnő ételek és italok.)

Állandóan kellemes szórakozás, pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség szíves pártfogását és látogatását kéri

Kobolák Dávid
fürdőtulajdonos.

Grosz Lajos

temetkezési vállalatnál

6/4 domboru koporsó díszítve, selyem szemfedő párna	P 55
6/4 domboru koporsó díszítve, selyemrojtos brokát szemfedő párna	P 43
6/4 domboru koporsó betűzve brokát, vagy tüll szemfedő párna	P 30
4/4 domboru koporsó, betűzve vászon-szemfedő párna	P 25
Sima koporsó betűzve vászonszemfedő párna	P 17
Gyermekkoporsók (minden méretben) minden egyéb cikk hihetetlen olcsón	

Mondja mit csudálkozik?

Ne csudálja, ha **Makaihoz** megy be. S a vendéglő vendégekké van telve, Vigan, szépen muzsikálnak, Jó kedve van Kis Péternek, Nagy Pálnak.

Ne csudálja, ha hibája nincs néki, Finom borát vendég pénzéhez méri, Bárki mulathat reggelig: A számlája mellényzsebből kitélik.

Ne csudálja ha hét határ népsége, Napról-napra csak **Makaihoz** tér be, Jó barátok ott egymásnak Örvendeznek s virradatig nótáznak.

Ne csudálja ha hitelbe nem adnak **Makai**nál italt a vig magyaroknak, Hitelező magyar másnap Nem eresztí lejtét így búsulásnak!

Ne csudálja, hogy **Makai** versköltő, Mert ezenkívül nagyon jó bor-töltő, Ön ne legyen bús töpörtő, Hanem legyen Makainál pénz-költő.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban 10 szóig 1 P-ért közlünk hirdetéseket. Minden további szó 6 fillér.

Használt, de jó karban levő kérekpárt veszek. Községháza, Magyarhomorog.

220 kat. hold föld haszonbérletben kedvező feltételek mellett egy tagban vagy több parcellában azonnal kiadó. Takács D. ingatlanközvetítő.

50 kat. hold föld örökáron eladó. Takács D. ingatlanközvetítő.

Házat, földet, haszonbérletet előnyösen közvetít Takács Dániel ingatlanközvetítő, Komádi Horthy u 108

Monitort, herefejtőt üzemiállapotban veszek, vagy nyári használatra bérbe vennék. „Béreséplő” jelgélven leveleket a kiadóhivatal továbbít.

Hirdessen lapunkban.

EGYHÁZI HIREK

— *Anyakönyvi hírek.* 1934 július hónapban a keresztség sakramentumában részesült 11 leány és 7 fiú.

Házasságot kötöttek: Rékassy Lajos leventeoktató Kiss Virággal, B. Tarsoly Mihály magyarhomorogi kisbirtokos Krucsó Rózával

Elhaltak: Házi Gergely 74 éves földm., Dobos Róza férje; Soos Bálint 75 éves fm. Hali Zsuzsanna férje; Csébi Jolán, Csébi Ádám és Mohácsi Viktória 4 hónapos gyermeke; Szöke János, Gombos János 1 és fél éves nevelt fia; Nyári Margit, Nyári István 9 hónapos leánya; Piros Eszter Piros B. Márton 9 hónapos leánya; Vig Antal Vig Antal és Tóth Margit 1 és fél éves fia, Csongrádi Margit, Csongrádi Dániel 1 hónapos leánya. H. Krucsó József 63 éves fm. Hegyi Zsuzsanna férje. Racz Gyöngyösi József 28 éves napszámos. Balogh Béla, Balogh Róza 5 hónapos fia.

Az örökkévaló Isten vigasztalja meg hátramaradt hozzátartozóikat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Szabó Lajos dohánykísarás Szegedre. Levelét szívesen olvastuk és örömmel üdvözlöljük előfizetőink táborában. Előfizetési díjat: 5 pengőt kiadóhivatalunk címére küldje. Komádi ismerőseinek és iskolatársainak küldött üdvözlését ezúton tolmácsoljuk.

Körösment. Kérését nem teljesíthetjük.

R. K. Kérésével forduljon a Rákóczi igazgatóságához, Budapest Sándor utca 7.

T. Gyula. A belügyminiszterhez címzett bélyegköteles kérvényt kell benyújtania, ha idegen hangzású nevét megakarja magyarosítani. A kérvényben fel kell sorolni mindazoknak a családtagoknak neveit, akik egyidejűleg szintén új nevet nyernek. Legalább három olyan nevet kell felsorolni, amelyeket a belügyminiszter az engedélyezhető nevek sorába felvett. A miniszter dönti el, hogy melyiket engedélyezi a három közül. Történelmi nevek, községek vagy városok nevével azonos, vagy abból képzett nevek pl. Rakóczy, Hunyady, Komáromi, stb. nem engedélyezhetők. A kérvényhez csatolni kell eredetiben: születési bizonyítványt, házasságlevélet és négyévnél nem régebb illetőségi bizonyítványt. A kérelem elutasítás esetében csak más név választásával, vagy más érdemességre való hivatkozással ismételtető meg

Hangya kaszák a legjobbak.

Szombaton kezdődnek a szegedi szabadtéri játékok.

Lázás készülődés imponáló lelkesedés uralkodik Szegeden. Az egész város határtalan bizalommal készül a szombaton kezdődő szegedi szabadtéri játékokra. Hét előadason keresztül, augusztus 4. 5. 6. 11. 12. 14 és 15 napján mutatják be a már világhírű szegedi Dom-téren Az ember tragédiáját. Világviszonylatban is eseményszámban megy Az ember tragédiája szegedi előadása. A legkiválóbb magyar színművészek Csontos Gyula, Tökés Anna, Táray Ferenc és Lehotay Árpád játsszák a főszerepeket. Banffy Miklós gróf és ifj. Oláh Gusztáv az előadások rendezői, akiknek munkája művészi elgondolásuk eredetiségével szenzációt fog kelteni.

Az augusztus 4-iki bemutató előadásra Európának minden részéből bejelentették megjelenésüket az irodalmi és színházi világ reprezentásai. De a többi előadásokon is megjelennek az irodalmi és színházi kitűnőségek, akik a szabadtéri játékok napjait kívánják felhasználni arra, hogy szorosabb kapcsolatot teremtsenek a magyar színházi világ kiválóságaival. Káprázatos fényhatások az európai híri Szentpál-csoporti kiváló táncosnőnek szereplése a Fogadalmi templom harangjainak és híres orgonájának játéka, pompázatos kosztümök és művészi zeneszámok teszik változatossá és teljessé Az ember tragédiája minden szegedi előadását.

A szegedi szabadtéri játékokra augusztus 4-7-ig és 11-16-ig félóra vasúti kedvezménnyel lehet szegedre utazni. Szegedtől 100 km-es körzeten belül 1 pengő, azonfelül 2 pengő az utazási igazolvány ára. A METR tiszai vonalon szintén 50 %, az utazási kedvezmény érvényes augusztus 2-17-ig. Ezenkívül a Mavart autóbusszain is kedvezményes utazás érvényes Szegedre. A szabadtéri játékok minden napjára félórás gyorsvonatok indulnak Budapestre, vasárnap és ünnepnapokon pedig az ország minden részéből. Felvilágosításokat szerkesztőségünk vagy a menetjegy irodák adnak.

Miután többirányú érdeklődés érkezett hozzánk a szegedi szabadtéri játékok helyéire vonatkozólag, az alábbiakban közöljük Az ember tragédiája előadásainak helyeit:

Zenekari üteg 1 P. páholyszék 6 P. zsöllye 5 P., Körszék 4 P., I. hely 3 P., I. rendű zártzék 2 P., II. rendű zártzék 1.50 P., állóhely 80 fill

Felelős szerkesztő és kiadó:

TAKÁCS FERENC

Nyomta:

Adler József nyomdája Berettyóújfalun